

Тема 7.1

Яким є вплив глобалізаційних процесів на економіку, культуру, довкілля, людину

Із цієї теми ви дізнаєтеся про вплив глобалізації на розвиток сучасного світу, зможете проаналізувати переваги і недоліки глобалізаційних процесів. Основними поняттями у вивченні теми є глобалізація та антиглобалізм.

Ключові здобутки
у вивченні теми

3D

Досліджуємо масштаб і сфери впливу глобалізації.

Розуміємо суть глобалізації та можливості її впливу на наше життя.

Діємо, ведучи аргументовану дискусію про можливості збереження суверенітету національних держав в умовах глобалізації.

Обговорюємо

Життєві виміри моєї сім'ї, родини

- Проаналізуйте своє щоденне життя упродовж кількох останніх років.
- Чи є у вас друзі в соціальних мережах, що мешкають в інших країнах?
- Товари виробників із яких країн ми здебільшого купуємо?
- Фільми яких країн переглядаємо, яку музику слухаємо тощо?
- Складіть умовну карту економічних та соціальних вимірів вашого особистого життя, життя вашої сім'ї, родини. Обговоріть їхні масштаби.

Модуль 1

В чому суть глобалізації

Сучасний світ, при всьому своєму різноманітті, єдиний, і його частини тісно взаємопов'язані. Людство розвивається, розширюючи свої зв'язки й контакти. Люди дедалі більше усвідомлюють себе як єдину спільність, де кожен пов'язаний з багатьма тисячами інших осіб у всіх куточках Землі. Відбувається посилення контактів між людьми з різних країн, організаціями та іноземними державами, зростає взаємозалежність між ними.

Саме цей процес називають глобалізацією.

Сутність поняття «глобалізація» проявляється через економічну, політичну й культурну взаємодію країн та народів, утворення міжнародних структур та організацій.

Суть глобалізації

Є кілька підходів до дослідження глобалізації	
Економічний аспект	транснаціональні корпорації та банки, транскордонний рух фінансів і робочої сили, єдине ринкове господарство
Політичний аспект	зростання впливу міжнародних урядових, неурядових і транснаціональних організацій
Комунікативний аспект	Інтернет, зростання мобільності населення (туризм, міграції), міждержавна інтеграція
Соціальний аспект	завдяки медіа та Інтернету формується глобальна громадська думка

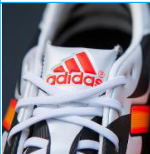

Досліджуємо
та аналізуємо

Відомі бренди

- Розгляньте логотипи відомих у світі організацій. Де ви могли їх бачити?
- Згадайте ще інші логотипи відомих у світі брендів, додайте їх до списку.
- Згрупуйте ці та інші відомі організації за різними сферами суспільного життя задля цього можете скористатися таблицею на наступній сторінці

Розділ 7.1 Яким є вплив глобалізаційних процесів на економіку, культуру, довкілля, людину

Економіка					
Освіта					
Культура					
Молодь					
Спорт					
Екологія					?
Соціальні комунікації					
Транспорт					
Фінанси					

Модуль 2

Якими є масштаби глобалізації

Глобалізація означає залучення великої частини людства до єдиної відкритої системи систему суспільно-політичних, економічних та культурних зв'язків на основі новітніх інформаційних технологій і телекомунікацій. Водночас цей процес веде до зростання взаємодії між державами і безпосередньо поміж людьми.

Цікаво знати

Індекс глобалізації

Рівень залучення країни до глобалізаційних процесів можна з'ясувати за допомогою індексу глобалізації. Цей показник щорічно визначається двома установами — рейтинговою компанією «Е. Т. Керні» (A. T. Kearney) спільно з журналом «Форин полісі» (Foreign Policy) та Швейцарським інститутом дослідження бізнес-циклів.

Наприклад, індекс глобалізації, що його розраховують швейцарські фахівці, враховує три групи показників:

- **показники економічної глобалізації** (обсяги зовнішньої торгівлі держави, прямих іноземних інвестицій, заробітну плату, рівень торговельних бар'єрів, тощо);
- **показники соціальної глобалізації** (мобільність населення, міжнародних поштових відправлень, грошових переказів, кількість користувачів Інтернету, телеканалів, періодичних та інших видань тощо);
- **показники політичної глобалізації** (членство в міжнародних організаціях, участь країни в місіях Ради безпеки ООН, кількість іноземних дипломатичних представництв, міжнародних домовленостей тощо).

Значення індексу варіюються у проміжку від 0 до 100. Чим кращі результати за всіма складовими має держава, тим вищим є її загальний показник рівня глобалізації.

Громадянська реклама

У країнах із вищим рівнем глобалізації вищий рівень доходів на одну особу, тоді як індекс сприйняття корупції — нижчий.

■ **Антиглобалізм** — загальний термін, що описує політичну позицію людей, що протистоять політиці глобалізації. Цей процес шкодить демократії, правам людини, навколишньому середовищу і, особливо, суспільствам країн, що розвиваються.

У країнах із вищим рівнем глобалізації є вищий рівень доходів на одну особу. Вищими, як правило, є й інші показники суспільного добробуту, зокрема, індекс людського розвитку, індекс економічної свободи. Вищими також є індекси глобальної конкурентоспроможності і конкурентоздатності бізнесу, тоді як індекс сприйняття корупції — нижчим.

Модуль 3

Якими є наслідки глобалізації

Ставлення світової спільноти до глобалізації є неоднозначним, а часом і діаметрально протилежним. Це пов'язано з різними поглядами на наслідки глобалізації, в якій одні вбачають загрозу існуючій світовій системі, а інші — засіб подальшого прогресу.

Розділ 7.1 Яким є вплив глобалізаційних процесів на економіку, культуру, довкілля, людину

Декларація тисячоліття Організації Об'єднаних Націй, прийнята 8 вересня 2000 р.

«Головним завданням, що стоїть перед нами сьогодні, є забезпечення того, щоб глобалізація стала позитивним чинником для всіх народів світу. Це мотивовано тим, що глобалізація хоча й відкриває широкі можливості, її благами зараз користуються досить нерівномірно, так само нерівномірно розподіляються її витрати. Глобалізація може мати всеохоплюючий і справедливий характер лише завдяки широкомасштабним і наполегливим зусиллям щодо формування спільного майбутнього, заснованого на нашій спільній приналежності до роду людського в усьому його різноманітті».

Дискусія

Кофі Аннан, Генеральний секретар ООН (1997–2006 рр.)

«Врешті-решт, глобалізація — продукт людської діяльності, а не сил природи. І ми можемо керувати цим процесом набагато краще, ніж ми це робимо зараз».

Мойзес Наїм, венесуельський економіст, головний редактор журналу «Форин полісі»

«...Є беззаперечні підстави вважати, що чим більше в людей інформації, тим легше вони можуть дізнаватися, як живуть інші. Це також дає нам сильні стимули прагнути до свободи і боротися за неї. Отже, очевидним є зв'язок між новими технологіями соціальних та транспортних комунікацій і політичними революціями 1990-х років, які відкрили кордони і породили хвилю демократизації...».

Дені Родрик, професор Гарвардського університету

«Ми не можемо одночасно підтримувати демократію, національне самовизначення та економічну глобалізацію. Якщо нам потрібна більш масштабна глобалізація, потрібно відмовитися або від національної держави, або від демократичної політики. Якщо ми хочемо зберегти і зміцнювати демократію, нам доведеться робити вибір між національною державою і міжнародною економічною інтеграцією».

Застосуйте набуті знання і досвід

Підготуйте плакат на підтримку глобалізаційних процесів або навпаки — проти глобалізації. Розмістіть такі плакати у вашому класі чи школі, обговоріть їхній зміст.

Українська академія друкарства. Студентські роботи: Люся Ващук «DARTS. Ти потенційна мішень», Сабіна Сидорська «Забуваю рідну мову», Ярина Шеремета «Пошуки Європи», Андрій Пестов «Обережно глибоко!», Ярина Каторож «Планета згасає». Керівник Ольга Борисенко